

Grundlagsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete och till lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete och till lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (RP 53/2026 rd): Ärendet har remitterats till grundlagsutskottet för utlåtande till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- polisdirektör Hannele Taavila, inrikesministeriet
- överinspektör Sami Piispanen, dataombudsmannens byrå
- professor Tuomas Ojanen
- professor Tomi Voutilainen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om automatisk sökning av och automatiskt utbyte av uppgifter i för europeiskt polissamarbete och att lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ändras.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som det europeiska polisregisterindexet inrättas genom Europeiska kommissionens genomförandeakt, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

I propositionen ingår ett avsnitt om lagförslagets förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordningen. Regeringen anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock önskvärt att grundlagsutskottet lämnar utlåtande i ärendet.

Utlåtande GrUU 42/2026 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Regeringen föreslår att det stiftas en lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete. Lagförslaget innehåller kompletterande bestämmelser om den så kallade Prüm II-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete). I propositionen föreslås det också att lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ändras. I lagen ska det göras de tekniska ändringar som föranleds av Prüm II-förordningen.

(2) Prüm II-förordningen är direkt tillämplig rätt i enlighet med artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förordningen ger dock medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme på det sätt som beskrivs närmare i propositionen (t.ex. s. 51). I propositionen föreslås det att det nationella handlingsutrymmet utnyttjas så att det i den föreslagna lagen tas in bestämmelser om utbyte av uppgifter ur polisregistret och om användning av uppgifter för identifiering av försvunna personer och okända avlidna. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis betonat att det i den mån som EU-lagstiftningen kräver reglering på det nationella planet eller möjliggör sådan tas hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (se t.ex. GrUU 32/2026 rd, stycke 2 och de utlåtanden som nämns där). Enligt utskottets mening kan utnyttjandet av det nationella handlingsutrymmet anses vara förenligt med grundlagen.

(3) I propositionen (s. 54) anges som grund för att begära utlåtande av grundlagsutskottet att propositionen innehåller bestämmelser om utlämnande av känsliga personuppgifter och att bestämmelserna är av betydelse med tanke på skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har fäst vikt vid anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner (se t.ex. GrUU 46/2024 rd, stycke 6 och de utlåtanden som nämns där). I anvisningarna sägs det att om det råder osäkerhet om ett lagförslags grundlagsenlighet eller förhållande till människorättskonventioner, ska det i avsnittet om propositionens förhållande till grundlagen tas in ett uttryckligt uttalande där det sägs att det är önskvärt att propositionen förs till grundlagsutskottet för behandling. Ett sådant uttalande tas inte in, om inte en bedömning av propositionen i grundlagsutskottet verkligen behövs på grund av något tolkningsproblem. Utskottet betonar vidare att ett sådant uttalande inte bör tas in i motiveringen i andra oklara fall än de som nämns i anvisningarna. Utskottet uppmanar statsrådet att se allvarligt på frågan.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Grundlagsutskottet anför

att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Utlåtande GrUU 42/2026 rd

Helsingfors 3.6.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Heikki Vestman saml
vice ordförande Onni Rostila saf
medlem Petri Honkonen cent
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Arja Juvonen saf
medlem Atte Kaleva saml
medlem Teemu Keskisarja saf
medlem Kimmo Kiljunen sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd
medlem Henrik Vuornos saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Liisa Vanhala.